Misionierių sodų projektinių pasiūlymų konkursas
AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Funkcinių, vizualinių ryšių analizė

Misionierių sodų (Kūdrų) teritorija, istoriškai turtinga ir peizažiška miesto dalis, priklauso Vilniaus miesto rajoniniams želdynams / parkams (pagal Vilniaus m BP sprendinius).

Dabartinės Misionierių sodų problemos – nesutvarkyta aplinka ir buvusią vientisą teritoriją kertanti Maironio gatvė.

Pagrindinės teritorijos vertybės: viršutinėje terasoje esančios Bastėjos (Barbakano) ir Subačiaus gatvės regyklos; šlaitas prie Misionierių (Vilniaus Viešpaties Dangun Žengimo) bažnyčios su viršuje išsidėsčiusiu minėtos bažnyčios ir vienuolyno kompleksu; apatinėje terasoje esantys Misionierių tvenkiniai.

Nuo teritorijos viršutinės terasos ir šlaitų gerai matosi Užupio panorama ir Gedimino pilies kalnas. Žiūrint nuo apatinės terasos daugeliu rakursu dominuoja Misionierių bažnyčia.

Esami pagrindiniai teritorijos traukos taškai – regykla prie Bastėjos (Barbakano), regykla prie Subačiaus gatvės, Tymo turgus.

Vystymo koncepcija ir etapai

Teritorija jau buvo pradėta tvarkyti (šlaitas prie Misionierių bažnyčios).Ši mėgstama poilsio / apžvalgos vieta, gali būti kultūrinama (dangos, suoleliai) iškart, jau pirmuoju darbų etapu. Taip pat iškarto gali būti tvarkoma teritorija prie Misionierių tvenkinių.

Bendresnis visos Misionierių sodų teritorijos vystymas glaudžiai susijęs su gretimos buvusios pramoninės teritorijos (dabar vadinamos "Architektūros parku") vystymu.

Misionierių sodai, istoriškai buvę miesto pakraštyje, šiuo metu yra ant Senamiesčio ribos, už kurios Vilnelės kryptimi driekiasi pusiau apleisti pramoniniai pastatai. Ši teritorija tarp Paupio ir Zarasų gatvių, būdama puikioje vietoje (arti miesto centras, Vilnelės upė), turi didelį vystymosi potencialą.

Minėtos teritorijos polifunkcinis vystymas turėtų teigiamą poveikį aplinkinėm teritorijom, kaip ir Misionierių sodų tvarkymas sukurtų pridėtinę vertę šiai miesto vietai.

Todėl sekančiame Misionierių sodų vystymo etape siūloma naikinti teritoriją kertančią Maironio gatvės atkarpą, eismą nukreipiant kartu su "Architektūros parko" kvartalu rekonstruojama bei su P.Višinskio gatve sujungiama Paupio gatvės atkarpa.

Manome, tikslinga, kad šiuo metu Maironio gatve kursuojantys kelių maršrutų autobusai ir lengvųjų a/m eismas būtų nukreiptas per vystomą naująjį kvartalą,- o Misionierių sodai tuo tarpu atgautų vientisumą ir svarbą mieste.

Pėsčiųjų srautai, traukos objektai, architektūros elementai

Šiuo metu intensyviausi pėsčiųjų srautai yra apie pagrindinius traukos taškus – regyklas prie Bastėjos (Barbakano) ir Subačiaus gatvės, Tymo turgų. Problema ta, kad jų tarpusavio ryšius kerta judri Maironio gatvė. Taip pat didelė teritorija apatinėje terasoje į rytus nuo Misionierių tvenkinių yra tarsi akligatvinė erdvė, neturinti ryšio (išreikštų susisiekimo takų) su viršutine terasa ir su gretima teritorija prie Paupio gatvės.

Siūloma Misionierių soduose sukurti rišlų pėsčiųjų takų tinklą, įvertinant esamus takus ir būsimą aplinkinių teritorijų vystymą. Pėsčiųjų takams ir aikštelėms siūloma naudoti trinkelių ir plūkto žvyro dangas. Terasoms naudojamos medinės lentos.

Parko architektūrinių elementų stilistika – natūralių medžiagų, monumentalių pirminių formų.

Siūloma teritorijos apšvietimo sistema, apjungianti visas viešąsias erdves.

Misionierių sodai planuojami pritaikant jų lankymą ir besikeičiančios gamtos stebėjimą įvairiais metų laikais.

Augalai

Šiuo metu nagrinėjamoje teritorijoje šalia suaugusių vertingų medžių yra nemažai savaimiškai užsisėjusių menkaverčių augalų. Menkaverčius (nustačius jų realų stovį), Senamiesčio panoramą užgožiančius augalus siūloma šalinti.

Vertingus medžius siūloma apgenėti, susiformavusias medžių grupes – papildyti analogiškais augalais. Bendras siūlomų (naujai sodinamų) medžių ir krūmų sąvadas:

Mažalapės liepos – *Tilia cordata 'Greenspire'* numatytos apatinėje terasoje alėjoms formuoti, jos derinamos prie esamų liepų. Paprastieji ąžuolai – *Quercus robur L.,* numatyti šlaite, ties esama Maironio gatve, siekiant apjungti abipus esamos gatvės esančius medžių masyvu ir tuo pačiu praturtinant esamus augalus vertinga rūšimi. Paprastieji klevai – *Acer platanoides 'Globosum'* dėl savo dekoratyvinės formos ir nedidelio dydžio siūlomi planuojamam reguliariam „prancūziškam sodui“. Paprastuosius klevus – *Acer platanoides 'Crimson King'* ir raudonuosius klevus – *Acer rubrum 'October Glory'* dėl jų raudono atspalvio siūloma derinti prie esamų klevų grupių ties apžvalgos aikštele prie Subačiaus gatvės ir šlaite. Ginaliniai klevai – *Acer ginnala Maxim* kaip akcentai numatomi prie Bastėjos (Barbakano). *S*vyruoklinai gluosniai – *Salix babylonica 'Pendula'* numatyti prie Misionierių tvenkinių, kur jau auga mažiau vertingų gluosnių egzempliorių. Japoninės lanksvos - *Spiraea japonica 'Anthony waterer'* numatytos kaip dekoratyviniai krūmai atviresnėm vietoms ir aikštėms papuošti netoli Tymo turgaus ir „Filosofų skverelyje“.

Viešųjų erdvių ir funkcijų sistema (fiziškai ir psichologiškai suvokiamos erdvės, tapatumo programavimas)

Galima išskirti tokias šiuo metu susiformavusias erdves: viršutinę terasą su regyklomis, šlaitą ir apatinę terasą prie Misionierių tvenkinių. Visą teritoriją įstrižai kerta Maironio gatvė, jos trasą dar labiau pabrėžia dekoratyvinių krūmų eilė.

Siūloma nauja erdvinė kompozicija, paryškinanti esamas ir sukurianti papildomas erdves ir funkcijas.

Prie Bastėjos (Barbakano) griovio kuriamas „Bazilisko slėnis“ suformuojant aikštelę su veidrodine danga ir menine instaliacija / skulptūra „Vilniaus baziliskas“. Regyklos prie Subačiaus gatvės erdvė vystoma numatant papildomas kavines, erdves koncertams. „Misionierių šlaitas“ žemiau Misionierių bažnyčios vystomas numatant papildomus takus, terasas ir suolelius, sustiprinant „miesto amfiteatro“ įvaizdį. Parterio erdvė prie Kūdrų gatvės apatinėje terasoje paliekama atvira kaip galima didesnių koncertų ir renginių, oro balionų pakilimo vieta. Erdvė tarp Misionierių tvenkinių apatinėje terasoje, „Kūdrų parkas“, planuojama kaip vandens krantinių / promenadų, pliažo, galimo pabraidymo vasarą, piknikų vieta. Esami tvenkiniai valomi, jų pakrantes siūloma traktuoti priklausomai nuo gamtinės situacijos: siauri takeliai prie šlaitų virsta terasomis prie lėkštesnių krantų, vietomis formuojant tvenkinių dugną ir sudarant galimybę įsibristi. Erdvė tarp Paupio gatvės užstatymo ir Subačiaus gatvės regyklos apatinėje terasoje formuojamas kaip prancūziško parko principais suformuotas „Filosofų sodas“su vandeniu / fontanais, *piazzeta* ir galimais paminklais, reguliariu karpomų medžių tinklu. Parko plano ortogonalumas pagrįstas buvusios istorinės struktūros reguliarumu. „Kūdrų parke“ numatyta eilė paviljonų su galima parkų istorijos ekspozicija. Pagal Paupio gatvės užstatymo kiemus ir Tymo turgų numatoma tvarkinga pasivaikščiojimų alėja, suvokiama kaip parko riba su įėjimo *piazzetomis*, skulptūromis. Erdvė tarp Aukštaičių gatvės ir Misionierių tvenkinių apatinėje terasoje, būdama tarsi visos teritorijos riba vystoma numatant kavines, smulkiąją prekybą.

Skaičiuojamoji kaina:

Orientacinė Projekto įgyvendinimo kaina –16 073, 2 tūkst. Lt.

Orientacinė Projekto įgyvendinimo kaina – 80 366 m2 * 300 Lt/m2 = 16 073, 2 tūkst. Lt.

000031

000031

000031

000031

000031

000031